

HEEMKUNDIGE KRING VAN GOOIK

v.z.w.

De Gooikse Heemkring werd opgericht in 1984 en is lid van het Nationaal Verbond voor Heemkunde.

Voorzitter : Jean-Paul DE LOECKER
Koekoekstraat 41, 1755 Gooik

02/532.02.74

Ondervoorzitter : Jozef VOSSSEN

Secretaris : Johan THOLLEMBEEK

054/56.72.04

Penningmeester : Karl DESMET

Secretariaat ledenbestand :

Joke VAN VEEN

Werkten mee aan dit nummer:

Guy BALLET

J.P. DE LOECKER

Jacky DE ROUCK

Jozef DE SMEDT

Michel DOOMST

Jan HEYVAERT

Veerle MAEBE

Eddy A. OTS

Frans PEETERMANS

Jozef VOSSSEN

Secretariaat : Terlostraat 74

1755 Gooik

Archief en lokaal: Bibliotheek Koekoekstraat 6
1755 Gooik

Bankrelatie : 734-1222502-20 (CERA)

422-5211921-76 (KB)

De bijdrage 1997 is vastgesteld op 400 frank.
De leden krijgen hiervoor o.a. dit tijdschrift
toegezonden.

Iedere auteur is verantwoordelijk voor inhoud en
illustratie van haar/zijn bijdrage. Nadruk en/of
reproductie is zonder schriftelijke toestemming
van het bestuur of de auteur verboden.

Lay-out en samenstelling:

J.P. DE LOECKER

André DE ROOCK, Joke VAN VEEN

Drukkerij Ivo DEPRETER

INHOUD

IN EN OM DE KRING	2
Jean-Paul De Loecker	
LIZA ANTHOONS	7
Michel Doomst	
DE BOERENKRIJG IN ZUID-PAJOTTENLAND	10
Jozef De Smedt	
FOTO-IMPRESSIE	22
Familie Kuijken	
MOLEN VAN WALRAVENS	23
Eddy A. Ots	
WIND- EN WATERMOLENS VAN GOOIK	26
Eddy A. Ots	
LIED DER KONIJNENFRETTERS.....	27
VOORDRACHT OVER GRAFKRUISEN	28
LIEDJES EN GEDICHTJES BIJ FEESTEN.....	30
Frans Peetermans	
VESTIGINGSPLAATS GEMEENTESCHOOL....	33
Jozef Vossen	
WAAR MEN GAAT LANGS	35
GOOIKSE WEGEN - deel 14 : De hulst	
Jan Heyvaert	
AANWINSTEN ARCHIEF KRING '97	36
Jean-Paul De Loecker	

Beste lezer(es) en heemvriend(in),

Zeg nu nog dat we u niet verwend hebben in 1997. Er was de speciale uitgave van "De Boerentram", er waren de verschillende activiteiten en onze 3 vorige tijdschriften. En nu, dit meer dan volumineuze tijdschrift met een "Speciale Kerstbijlage" bovenop. Wat wil u nog meer om van te lezen en te genieten? En dat alles voor de luttele prijs van 400 fr per jaar. Het is haast niet te geloven.

Mijn dank gaat uit naar al onze medewerkers en medewerksters die dit jaar hun uiterste best hebben gedaan. Ze deden het vrijwillig en met veel enthousiasme ... voor u, lezer(es).

We zijn ondertussen met meer dan 200 leden, 226 om precies te zijn, en we willen nog groeien. Dat kan als iedereen zijn tijdschrift eens laat lezen door familie, vrienden en kennissen. Op die manier wordt ons blad nog meer gelezen en bekend.

Tot slot, nog de beste wensen voor een Zalig Kerstfeest en een Gelukkig Nieuw Jaar 1998... en veel leesgenot!

De voorzitter.

Jean-Paul De Loecker.

Illustratie kft : een beeld van de rijke oogst van onze kring in 1997 :
"De Boerentram" tussen oude prentkaarten over Gooik

Jean-Paul DE LOECKER

De Boerentram

Terwijl we in ons vorig nummer nog niet helemaal zeker waren of het boek ging klaar zijn tegen eind september - zie onze "In en om de kring" - zijn we, nu een kleine drie maand verder, nog niet goed gekomen van het succes van dit boek. In een eerste editie durfden we het aan om 500 exemplaren te laten

drukken. Deze waren op een goede maand allemaal verkocht.

De tweede editie (250 ex.) loopt op dit ogenblik zo goed dat wij misschien denken een derde op de markt te brengen, met de feestdagen in het achterhoofd. En dan zijn de vele tramverenigingen in Vlaanderen, Wallonië en Nederland nog niet eens aangeschreven!

Het boek heeft in ieder geval veel emoties opgewekt bij de lezers, die zich nog eens teruggeplaatst zagen in die goede, oude tijd van de trams in het Pajottenland.

Het heeft ook bewerkstelligd dat heelwat mensen naar buiten kwamen met nog meer foto's, anekdotes en artikels rond het fenomeen van onze boerentram. We hebben de adressen, de contacten allemaal genoteerd en we hebben terug

Een aantal medewerkers aan het boek "De Boerentram" tijdens de boekenbeurs bijeen: tussen voorzitter J.P. De Loecker en secretaris Johan Thollembeek in: Eddy A. Ots, Piet Chrispeels en René De Loecker. (foto archief Kring)

een redelijk aantal prachtige foto's bijgekregen om misschien ooit nog een aanhangsel, een "wagon" aan onze "Boerentram" te hangen.

Langs deze weg wil ik nog eens alle mensen die aan het boek meegewerkt hebben bedanken. Ze hebben allemaal prachtwerk geleverd in een verschrikkelijk korte tijd, maar achteraf waren ze allen uiterst tevreden over het resultaat. En blijkbaar zijn de mensen van Gooik en omstreken dat ook geweest, vermits ze tot nu al met heel velen het boek hebben aangeschaft.

Door dit boek hebben we ook kennis gemaakt met de vele vrijwilligers die begaan zijn met de tram en met alles daarrond. Ik denk aan Gunther Pfeiffer van het trammuseum van Schepdaal, aan Filip Meert van Pro-tram uit Grimbergen, aan Rodolphe Dieudonné uit Sint-Pieters-Woluwe met zijn mensen van "Vetramu", het plaatselijk trammuseum. Zij zijn het waard om gesteund te worden in hun hobby en hun levenswerk. Want dat heb ik nu ervaren: deze mensen zijn echte tramfanaten, maar dan in de goede zin van het woord. Ik zou zeggen: ga hun museum zeker eens bezoeken in Schepdaal en Sint-Pieters-Woluwe als je kan. Maar wacht nog even tot het weer lente is.

Een andere naam moet ik in verband met "De boerentram" toch nog even vermelden, nl. René De Loecker. René zet zich zeker even hard in om zoveel mogelijk foto's rond dit onderwerp te verzamelen. Diegenen die zijn foto's reeds zagen op de tentoonstelling tijdens de opendeurdag van de vernieuwde stelplaats te Leerbeek, weten dat daar al prachtige werkjes hingen.

Ondertussen heeft hij er nog een flink aantal bij verzameld zodat hij wellicht een unieke collectie zal verkrijgen i.v.m. de trams die vertrokken vanuit Leerbeek. **Indien u, lezer(es), toch nog ergens in uw oude fotodoos of op zolder,**

postkaarten of foto's zou hebben waar een tram staat op afgebeeld, laat ons dan iets weten. Wij spelen het door aan René, zodat die op een dag weer een grote tentoonstelling zal kunnen houden, met nog meer unieke afbeeldingen. Als het zover is, houden wij u zeker op de hoogte.

In ieder geval, voor de geïnteresseerde Heemkundige Kringleden, het boek is nog steeds te verkrijgen aan 495 fr, dat is 100 fr goedkoper dan de gewone prijs. Een mooi voordeel voor een mooi eindejaarscadeau, niet ?

(Met nogmaals dank aan het Gooikse gemeentebestuur, De Lijn en onze plaatselijke sponsors, die zo'n onderneming financieel mogelijk maakten)

ook uit Lembeek, Ninove en andere plaatsen konden eraan beginnen. Dit alles in een presentatie van onze medewerker en bestuurslid Jos Huwaert, die zich uitstekend van zijn taak kweet. Alle medewerk(st)ers opnoemen zou ons te ver leiden, maar diegenen die er waren, van Actigo en de Heemkundige Kring, hebben fantastisch werk geleverd.

De winnaars waren de mensen van de groep Koppie-Koppie, ervaren quizspelers uit Ninove ; maar nummers twee en drie waren Gooikenaars : de KWB van Oetingen en de groep van Amai m'n frak!

Niet alleen de eerste drie, die uiteraard zeer gelukkig waren, met hun plaats en met hun prijzen, maar ook de andere groepen spraken van een perfecte organisatie en een geslaagde avond. De enige opmerking was : wanneer wordt de volgende quiz georganiseerd ? Op naar de tweede editie, waarschijnlijk in '98.

Quiz

Ook dit was een activiteit waar wij, als Heemkundige Kring, onze schouders hadden ondergezet. Samen met Actigo werd deze eerste grote Gooikse quiz van de jaren negentig ingericht.

En het mag gezegd worden, het was een mooie, plezierige en ook leerrijke avond. Want naast de algemene vragen hadden we toch ons deel Gooikse onderwerpen bijgevoegd. Wat het element heemkunde zeker goed vertegenwoordigde.

Vrijdag 21 november om 20 u was het dan zover : 16 groepen uit Gooik, maar

Prentkaarten i.v.m. Groot-Gooik

De Heemkundige Kring heeft een mooie aankoop kunnen doen afgelopen maanden. Het gaat namelijk om een verzameling van ongeveer 150 oude postkaarten, verdeeld over alle deelgemeenten. We zijn verheugd dat wij als Kring op die manier een deel van ons verleden zullen kunnen vasthouden.

Er zijn natuurlijk een aantal Gooikenaars die ook reeds een mooie verzameling bezitten van Gooikse postkaarten, maar het probleem is dat we als groep, als gemeenschap, er nog moeilijk aan geraken, laat staan dat we ze kunnen zien.

Welnu, deze postkaarten zullen de basis vormen van een beeldarchief waar mensen die ze willen en kunnen gebruiken voor één of ander werk, terecht zullen kunnen. **Misschien is dit ook een suggestie voor hen die nog postkaarten**

Presentator Jos Huwaert (boven) in zijn element en onderaan de Gooikse groep "Amai m'n frak" die derde eindigde : v.l.n.r. Pol De Dobbeleer, Kris Baert, Luc Bollen en Ludo De Handschutter. (foto archief Kring)

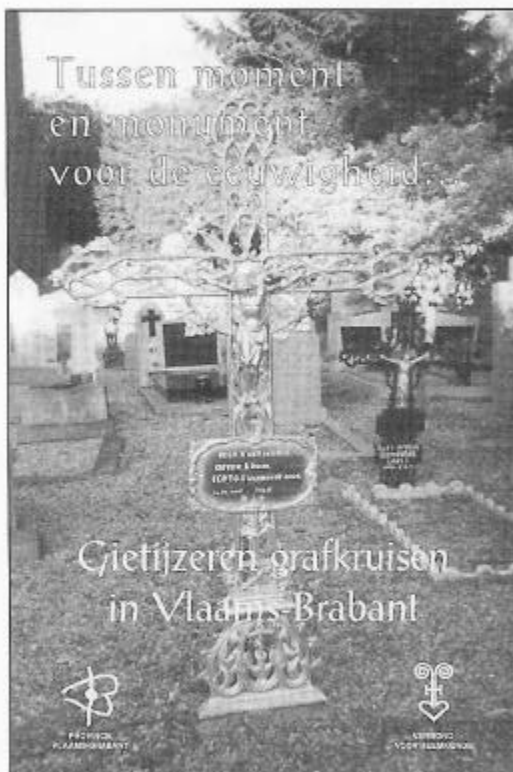

Eén van die prachtige oude foto's van Gooik uit de verzameling van de Kring.

bezitten: ofwel ze bij deze unieke verzameling te voegen, of toch tenminste een afdruk te bezorgen om het archief te vervolledigen.

Contact kan via de gekende kanalen : adressen en telefoons van bestuurs-leden die te vinden zijn in de colofon. Dank bij voorbaat voor de mogelijke reactie.

Gietijzeren grafkruisen

Onder de titel "Gietijzeren Grafkruisen in Vlaams-Brabant - Tussen moment en monument voor de eeuwigheid..." liep er in de maand oktober van dit jaar een tentoonstelling in de leeszaal van de Hoofdbibliotheek in Gooik-Centrum.

Om die in te leiden konden we een beroep doen op de auteur van het gelijknamig werk, Dominique Vanpée, ook algemeen secretaris van het Verbond voor Heemkunde. In een zeer verzorgde, interessante voordracht vertelde hij één en ander over de gebruiken bij het sterven in onze streek (en ook

daarbuiten). (Zie verslag)

Voor diegenen die erbij waren, weer een prachtige, geslaagde avond rond een onderwerp dat nu niet meteen het populairste is om over te spreken. Maar toch...

Vermelden we ook nog dat over dit onderwerp een artikel verscheen van Johan De Donder in het vijfde nummer van "Vlaams-Brabant" van 1997.

Er bestaat ook een catalogus/boek, zoals gezegd, van de hand van Dominique Vanpée, i.v.m. het onderwerp. Het kost 350 fr en is te verkrijgen in de Gooikse bibliotheek.

Molens

Zoals u zal kunnen zien en lezen heeft onze medewerker Eddy A. Ots een artikel klaar i.v.m. de molen van Kester. Dit is nog maar een begin van wat meer dan waarschijnlijk een lange reeks zal zijn. Want er waren meer molens, van alle aard, in onze gemeente dan we meestal denken. Elders publiceren we ook een lijst met een overzicht van de bekende molens rond een bepaald tijdstip.

De bedoeling van dit eerste artikel is ook weer de Gooikenaars en anderen op te roepen om mogelijke informatie, in tekst en beelden, die ze bezitten, op één of andere manier door te spelen aan de Heemkundige Kring. Als we ons werk volledig willen maken, moeten we nog veel informatie doorkrijgen van alle kanten.

Misschien zijn er mensen die oude documenten en familiefoto's hebben rond de Gooikse molens, hetzij water- of windmolens. Zij mogen altijd contact met ons opnemen : geen angst om iets kwijt te spelen, wij geven alles mooi terug. Contact : zie adressen.

Werk i.v.m. Stevenisme

Zoals terloops even vermeld in het voorwoord van ons vorig tijdschrift, is onze medewerker pastoor Jozef De Smedt druk bezig aan een werk rond het Stevenisme. Het zal zich vooral concentreren rond de figuur van pastoor Winnepeninckx van Leerbeek.

Het is een enorm werk om alle bronnen te raadplegen, die in verband met dit onderwerp reeds werden geschreven. Maar het belooft een interessante uitgave te worden, die naar alle waarschijnlijkheid rond maart, april van volgend jaar zal rond zijn.

Iedereen die eventueel nog informatie of documentatie bezit i.v.m. het Stevenisme kan steeds contact opnemen met ons. We vermoeden dat pastoor De Smedt nog steeds tevreden is met bijkomende informatie.

Als opwarmer/aankondiger voor het "boek" verschijnt trouwens in dit tijdschrift een artikel rond de Boerenkrijg en de weerslag hiervan in Gooik en omstreken, van de hand van E.H. De Smedt.

Ledenaantal

Wij vermoeden het, maar zijn niet helemaal zeker : de Heemkundige Kring is op dit ogenblik één van de grootste verenigingen van Gooik. In ons vorig nummer spraken we van bijna 200 - betalende ! - leden. (Daarnaast hebben we nog een 30-tal uitwisselingabonnees met heemkundige tijdschriften uit Brabant en Oost-Vlaanderen). Bij het ter perse gaan van dit nummer telden we echter al 226 aangesloten leden.

Dat betekent eigenlijk dat we op een goede 2 jaar bijna 100 leden hebben bijgewonnen. Dat doet ons uitermate plezier en het betekent ook een beetje dat we geapprecieerd worden en steeds meer

mensen aanspreken via ons tijdschrift en onze speciale uitgaven.

We willen op dezelfde weg verdergaan, mogelijk nog beter doen, om misschien in '98 naar 300 of meer leden te evolueren. We zien wel.

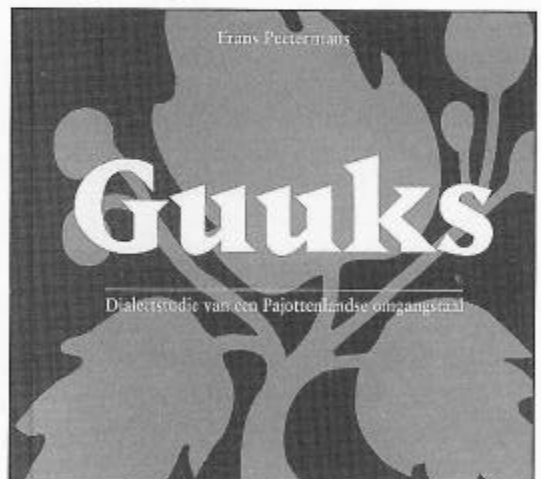
Media

Ook in de media lieten wij als Heemkundige Kring van ons horen. We zorgden ervoor dat in de meeste plaatselijke bladen (dag- en weekbladen) informatie kwam over onze speciale uitgave van "De Boerentram".

Maar ook op TV werd er aandacht besteed aan dit boek. Ring-TV liet "ondergetekende" wat vertellen in de buurt van het station van Leerbeek en maakte wat mooie beelden van oude en nieuwe toestanden rond trams.

Ook onze vorige uitgave "Guuks" werd op het beeldscherm vertoond, en wel op VTM. In "Zondag Jozdag" op 26 oktober verschenen Frans Peetermans (auteur) en Wim Beeckmans (acteur) ten tonele. Zij mochten in onvervalst (?) guuks een gesprek voeren met Jos Ghysen en maakten van de gelegenheid gebruik om het boek "Guuks" nog wat te promoten.

Bedankt, mensen van de media, voor de belangstelling !

Mooie giften

In ons jaarlijks overzicht van de aangroei

van ons archief zal u het wel merken dat er weer één en ander is bijgekomen. Maar enkele speciale giften zouden wij hier toch even willen vermelden. Zij verrijken elk op hun eigen manier onze informatie i.v.m. Gooik in het bijzonder en heemkunde in het algemeen.

Van Mieke Van Schepdael mochten wij sinds een tijdje al een mooi eigen werk ontvangen i.v.m. de Schuttersgilde in Gooik. Het werk telt heel wat interessante oude documenten, met daarnaast ook nieuwe foto's.

Ondervoorzitter, mede- oprichter van de Kring en nog steeds medewerker, Jozef Vossen, schonk ons zijn verzameling toponiemen (copies) van Luc De Weerd. De originele lijst is op dit ogenblik min of meer onvindbaar, maar deze bundel is een onschatbaar werk voor de Kring en voor mensen die onderzoek i.v.m. de Gooikse toponymie willen verrichten.

Van François Van Londersele ontvingen wij een verzameling tijdschriften

“Vlaamse Stam”. Dit zal meer dan waarschijnlijk de leden interesseren die begaan zijn met familiekunde en stamboomonderzoek.

Van Frans Bellemans ontvingen wij een mooi werkje van zijn (helaas te vroeg) overleden broer René. Daarin vertelt hij allerlei interessante wetenswaardigheden rond feiten en mensen van Gooik. De bedoeling is zeker nu en dan hieruit iets te publiceren. Het is verkwikkend en leerrijk om lezen.

Deze werken en alle andere die zich nu reeds in ons archief bevinden, zijn binnen afzienbare tijd gemakkelijker om te raadplegen : er komt een speciale kast op de eerste verdieping van de Gooikse bibliotheek waarin we alles mooi zullen kunnen plaatsen, achter slot en grendel weliswaar, maar toch bereikbaar voor mensen die deze bronnen willen raadplegen en gebruiken.

Een Gooiks viergeslacht.

Voor een trouwe lezeres: deze foto van een authentiek viergeslacht. Blondine Chrispeels (88j), Lies Treuttens (63j), Marleen Leuckx (35j) en Femke Amijs (10j)